

Dłaczego samice wielu gatunków zwierząt wykazują preferencje dla wybujałych cech samców, np. długich ogonów, kolorowych piór czy plamek? Przez dziesięciolecia badań nad doborem płciowym zaproponowano i testowano wiele hipotez tłumaczących utrzymywanie się preferencji płciowych i samych ornamentów. Znacznie mniej uwagi poświęcano innemu niemniej intrygującemu zagadnieniu, mianowicie skąd biorą się preferencje płciowe, jak dochodzi do ich powstania. Jedną z prób odpowiedzi na to pytanie jest hipoteza wykorzystania sensorycznego. Zgodnie z nią pierwszym krokiem jest pojawienie się preferencji w stosunku do jakichś obiektów, czy ich cech, ważnych dla przeżycia i kondycji. Koncept dobrze obrazuje przykład gupika, małej tropikalnej ryby zamieszkującej strumienie Ameryki Południowej. Ryby te szczególną uwagę poświęcają pomarańczowym owocom wpadającym do wody z okolicznych drzew, a to z racji ich wysokiej wartości odżywczej. Zgodnie z hipotezą wykorzystania sensorycznego, pomarańczowe plamy na ciele, które są charakterystycznym ornamentem samców gupika, miałyby wyewoluować w wyniku wykorzystania przez samce szczególnej wrażliwości samic na kolor tych owoców, pomarańczowy. Podczas gdy istnieją dane pokazujące, że rzeczywiście gupiki obu płci są bardziej zainteresowane pomarańczowymi przedmiotami niż przedmiotami innych kolorów, brak bezpośredniego dowodu na to, że możliwe jest przeniesienie preferencji dla koloru pomarańczowego na kontekst płciowy. W moich badaniach planuję przetestować taką możliwość. Zamierzam wyszkolić samice gupika tak aby kojarzyły dany kolor z pokarmem – w osobnych grupach będzie to kolor pomarańczowy i czarny. Kiedy samice nauczą się, że dany kolor łączy się z otrzymaniem pokarmu, sprawdzę ich preferencje w stosunku do samców w kolorze pomarańczowy i czarnym (kolor plam będzie modyfikowany na modelach samców komputerowo). Jeśli nabyta w kontekście ekologicznym preferencja dla danego koloru może być przeniesiona w kontekst płciowy, spodziewam się obserwować preferencje samic szkolonych na dany kolor dla ornamentów samca o tym samym kolorze. Zamierzam również sprawdzić czy samce koloru, na który szkolone były samice spłodzą z nimi więcej potomstwa niż samce innego koloru.